

ДОКЛАД

BG

2019

ПРОЕКТ LIFE13 NAT/BG/000801

КРАЙРЕЧНИТЕ ГОРИ – БОГАТСТВОТО, КОЕТО НЕ ПОЗНАВАМЕ

Крайречните гори – богатството, което не познаваме

Доклад за широката публика

Проект: LIFE13 NAT/BG/000801

Опазване и възстановяване на крайречни гори (местообитания от тип *91Е0) в Натура 2000 места и в моделни територии в България

http://www.wwf.bg/what_we_do/forests/riparian_forests/

Проектът се реализира с финансовата подкрепа на програма LIFE на ЕС (финансов инструмент за околна среда на ЕС).

Продължителност: септември 2014 – февруари 2019

Обща стойност: € 537 056

Партньори:

Изпълнителната агенция по горите;

WWF – България;

Регионална дирекция по горите – Пловдив;

Регионална дирекция по горите – Русе

Автор на текста: Диана Андреева

Редактор: Владимир Любенов

Коректор: Стела Апостолова

Дизайн: „Таралеж“ ЕООД

Печат: „Мултипринт“

Снимка на корицата: © Michel Günter

Брошурата се издава от WWF-България.

WWF (World Wide Fund for Nature) е международна природозащитна организация, основана през 1961 г. Организацията развива дейност в над 100 държави, с помощта на 6000 служители и над 5 милиона доброволци. WWF работи за подобряване на състоянието на околната среда, за да може хората да живеят в хармония с природата. Един от глобалните приоритети на WWF е отговорното и устойчиво управление на горите и намиране на решения на проблемите и заплахите пред тях. В България усилията за това са насочени към повишаване на информираността и капацитета на заинтересованите страни, подобряване на планирането в горите, поддържане на широк дебат и формулиране на мерки за ограничаване на незаконния дърводобив. WWF-България работи също за възстановяване на крайречните гори, опазване на старите гори и не на последно място – за подпомагане прилагането на независима и надеждна горска сертификация.

София, 2019 г.

Използвани съкращения

ДГС Държавно горско стопанство

ДЛС Държавно ловно стопанство

ЗЗ Защитена зона

ИАГ Изпълнителна агенция по горите

НПО Неправителствена организация

ОУ Основно училище

РДГ Регионална дирекция по горите

WWF World Wildlife Fund

СЪДЪРЖАНИЕ

ВЪВЕДЕНИЕ	2
РОЛЯ НА КРАЙРЕЧНИТЕ ГОРИ	3
ПРОЕКТЪТ	6
ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА КРАЙРЕЧНИ ГОРИ	7
Крайречна гора в защитена зона Река Марица, в местността Мериц орман край с. Маноле, община Марица	7
Крайречни гори в защитена зона Мартен-Ряхово, о-в Алеко	9
Крайречна гора в защитена зона Река Марица, местността „Гущерова ода“ край с. Поповица	11
СААРЛАНДСКИЯТ МЕТОД	13
ВЪВЛИЧАНЕ НА ОБЩНОСТИ	15
ПОВИШАВАНЕ НА КАПАЦИТЕТА	18
ПАРТНЬОРСТВО	20
РЕЗУЛТАТИ (ПРОЕКТЪТ В ЦИФРИ)	21
ЗАКЛЮЧЕНИЕ	21

ВЪВЕДЕНИЕ

Почти всичко от заобикалящия ни свят е тук от хилядолетия. Приемаме го за даденост и нямаме очи за това *почти всичко*. Виждаме го, чак когато някой умишлено насочи погледа ни натам. Или когато започне да се случва нещо недобро и трябва да се предприемат спасителни мерки...

Този доклад е насочен към едно богатство, за което най-често не знаем или просто не се сещаме – **крайречните гори**. А когато нямаме познание и очи за стойността на това богатство, не го и пазим. А не го ли пазим – то започва да се променя и понякога – дори да чезне.

Пищността, богатството от растителни и животински видове, разнообразието и тайнствеността на тези гори са привличали хората още от древността. Днес обаче, динамиката на живота, новите нужди на обществата, както и промените в климатичните условия се отразяват съществено на крайречните гори.

Свързаността на горите с реките предопределя естествено ограниченото им разпространение. В наши дни основните площи на петте типа крайречни гори са включени за опазване в защитените зони от Европейската екологична мрежа Натура 2000. При слабото им покритие в националните защитени територии това е важна крачка напред.

Най-сериозните заплахи за загубата и унищожаването на крайречните горски местообитания са тяхното изсичане за освобождаване на площи за земеделски земи, за създаване на плантации за бързо производство на дървесина, за корекции на речните корита и изземане на инертни материали, а също и нерегламентираните сечи и др.

За да ги опазим и за следващите поколения, трябва да фокусираме усилия и инвестиции в тяхното възстановяване и развитие.

Целта на това издание е да опише дейностите, изпълнени по проект **Крайречни гори**, постигнатите резултати и ефект, както и организациите и хората, участвали ентусиазирано в изпълнението на инициативата. Надяваме се също включената информация да накара читателя да оцени ролята и значението на крайречните гори и да го мотивира да ги пази.

РОЛЯ НА КРАЙРЕЧНИТЕ ГОРИ

Крайречните местообитания съхраняват **богатото биологично разнообразие**.

Те са се формирали и развивали при специфични условия: висока влажност, осигурявана от речните нива, периодичното заливане и водата в почвата. Крайречните гори са неразделна **част от миграционните коридори на птиците**, играят важна

роля в поддържането на **качеството на водите** и в **опазването на почвите** и имат положителен ефект върху водните екосистеми.

**КРАЙРЕЧНИТЕ
ГОРИ**
СА ЕДНО ОТ НАЙ-УЯЗВИМИТЕ
И РЕДКИ МЕСТООБИТАНИЯ

Крайречните гори са едно от **най-уязвимите и редки местообитания**. Видът, с който работим по проекта (91ЕО), е тип крайречна гора в низините и равнините, която се развива на богатите почви, заливани периодично от прииждането на реката. Макар да се среща из цялата страна, то заема **едва половин процент** от площта на горските територии в България. Благодарение на достъпността и близостта си до населените места крайречните гори винаги са били обект на негативно човешко въздействие, което води до постоянно намаляване на площта им.

© РОСЕН ЦОНЕВ

Какви типове крайречни гори има в България ?

- **Крайречни гори в низините и планините.**

Срещат се върху богати алувиални почви, периодично наводнявани от реката. Разпространени са ограничено по долното течение на реките Батова, Камчия, Ропотамо, Тунджа и други вътрешни реки; около реките в ниския планински пояс (300–1000 м) и в средния планински елово-буков пояс (1000–1500 м) и по поречието на Дунав и долното течение на неговите притоци;

- **Периодично заливани крайречни смесени широколистни гори.**

Тези гори са се развили на по-нови речни наноси. В зависимост от водния режим доминиращите дървесни видове принадлежат към родовете ясен, бряст или дъб;

- **Крайречни галерии от бяла върба и бяла топола.**

Тези крайречни гори са разпространени в низините и долните части на планинските склонове в най-южните части на страната, но най-вече край реките Марица, Струма, Места, Тунджа и техните притоци;

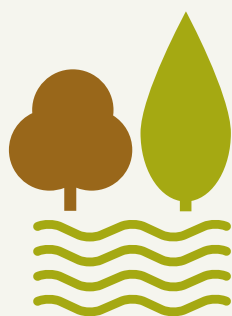
- **Гори от източен чинар.**

Заемат нестабилните речни наноси на големите реки, чакълестите или пясъчните наноси от постоянните или временните поречия и особено най-ниските части на стръмните сенчести проломи.

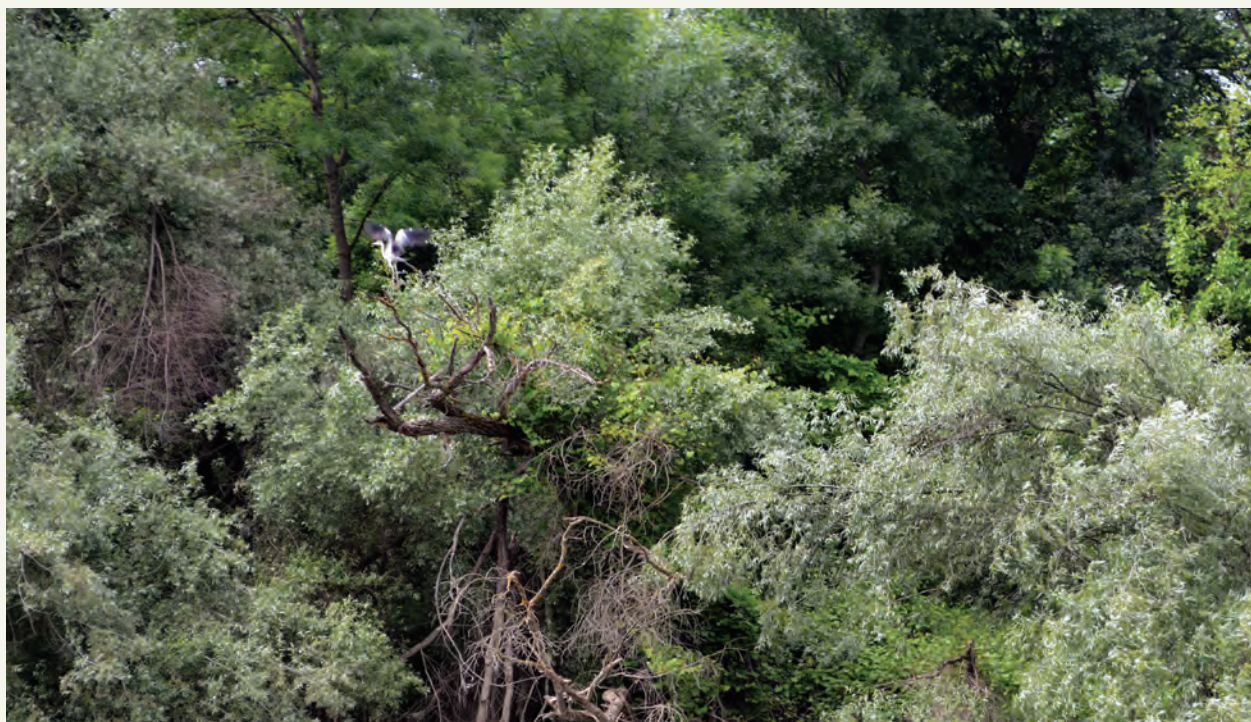
- **Южни крайречни галерии и храсталаци**

Към това местообитание се отнасят крайречни галерии и храсталаци край постоянни или временни водни течения и влажни места. Местообитанието се среща по поречието на р. Дунав, долните течения на реките Марица, Тунджа, Струма, в Източните Родопи.

Крайречните гори имат огромно значение както за природата, така и за хората. Те са една от най-сложните екологични системи, но в същото време – една от най-важните за поддържане на стабилността на реките.

**КРАЙРЕЧНИТЕ
ГОРИ**
СА СЛОЖНИ ЕКОЛОГИЧНИ
СИСТЕМИ И СА ВАЖЕН
РЕГУЛАТОР НА
ВОДНИЯ РЕЖИМ.

© НЕЛИ ДОНЧЕВА / WWF

Някои от важните функции на крайречната растителност:

- укрепва бреговете и ограничава ерозията на бреговите земи;
- подобрява качеството на водата;
- създава местообитания за растения и животни (хвърляне на хайвер, хранене, гнездене и др.);
- подхранва почвата;
- способства за намаляване на скоростта на водата в речното корито и за по-равномерен режим на водните количества и нива.

© WWF

© WWF

Освен практическите си ползи, крайречните гори правят реките по-привлекателни за любителите на различни водни спортове.

НАД 65%
ОТ БЪЛГАРИТЕ ПОЛЗВАТ
ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ
ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ
И ОТДИХ.

Важно е да се отбележи и още една роля на крайречните гори. Те предлагат и уникална възможност за отдих и наслада – на сянка, близо до реката. Всъщност за мнозина това е първата асоциация когато чуят понятието „крайречни гори“ – колко приятно е „да поседнеш под някоя върба“.

Крайречните гори са отлично място за почивка, занимания и развлечения сред природата. По долното течение на по-големите реки у нас са израснали красиви гори, около които се изграждат ваканционни комплекси и места за отдих.

ПРОЕКТЪТ

В миналото заливните гори са били широко разпространени в България. Днес те са запазени частично само по Дунавските острови, реките Камчия, Ропотамо, Тунджа и островите на река Марица.

По реките Искър, Вит, Осъм, Янтра и Струма те са почти напълно унищожени.

Голяма част от хората в България не осъзнават ползата от съществуването им и не са ангажирани по никакъв начин в опазването и възстановяването им.

Затова в края на 2014 г. WWF България, в партньорство с Изпълнителната агенция по горите и Регионалните дирекции по горите Русе и Пловдив започна проект за възстановяване и опазване на естествени крайречни гори от местни дървесни видове около реките Дунав и Марица.

Основната цел на инициативата е опазване на крайречни гори тип 91Е0*.

Към това местообитание се отнасят крайречни заливни гори в низинните и планински части на страната. Развиват се на богати алувиални почви, периодично наводнявани от сезонни прииждания на реките.

Това става чрез:

- **Директно възстановяване и подобряване** качеството на крайречните гори в две защитени зони (Река Марица и Мартен-Ряхово) чрез прилагане на различни техники и тестване на алтернативни методи;
- **Подобряване на базата от знания и опит** за възстановяване и управление на крайречни гори чрез съставянето на Наръчник за специалисти;
- **Подобряване на капацитета** на ИАГ, две РДГ и WWF България и – индиректно – на горския и НПО сектора по възстановяване и управление на природно местообитание от типа 91Е0*;
- **Създаване на осведоменост и подкрепа** за опазването на крайречни гори сред обществото и местните заинтересовани страни.

В рамките на проекта, който обхваща периода 2014–2019 г., заедно възстановяваме 48,1 хектара (481 декара) естествени крайречни гори.

ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА КРАЙРЕЧНИ ГОРИ

Крайречна гора в защитена зона Река Марица, в местността Мерич орман край с. Маноле, община Марица

Възстановихме 12,8 хектара (128 декара) крайречна гора в местността Мерич орман, край село Маноле в община Марица.

481 ДКА
СА ВЪЗСТАНОВЕНИТЕ
ПО ПРОЕКТА КРАЙРЕЧНИ
ГОРИ В ЗЗ РЕКА МАРИЦА
И ЗЗ МАРТЕН-РЯХОВО

Желание и цел на партньорите по проекта бе новата гора да има съвсем естествен вид – да не е напълно подредена и да включва характерни за района видове. И това е постигнато, като са посадени **47 960 фиданки летен дъб, полски бряст, бял бряст, полски ясен, черна елша, бяла елша и черна топола.**

© ДИАНА АНДРЕЕВА / WWF

Залесяването с типични за района дървесни видове е съществен елемент от изпълнението на проекта, тъй като допринася за възстановяването на местообитанията и на други характерни растителни сообщества, както и на различни видове животни, обитаващи крайречните гори.

© ЯНА БАРЗОВА / WWF

Така изглежда в момента засадената през 2016 г. крайречната гора.

За отглеждането на гората се грижи Регионална дирекция по горите – Пловдив.

Крайречни гори в защитена зона Мартен-Ряхово, о-в Алеко

В рамките на проекта Крайречни гори в защитена зона Мартен-Ряхово **залесихме 98 декара с характерните за областта местни видове бяла върба и черна топола**, които са най-добре пригодени към режима на заливане на близките речни участъци.

Доскоро тази площ беше заета от плантации хибридни тополи за бързо производство на дървесина. Регионална дирекция по горите – Русе заедно с местното ловно стопанство (ДЛС „Дунав“) възстанови върху част от мястото на плантацията **типичната за района крайречна гора**. За тези гори е характерно богатото биологично разнообразие, както и важната им роля за контрола на ерозията и формирането на специфичен микроклимат.

Така изглеждаше новосъздадената гора в началото на 2015 г.

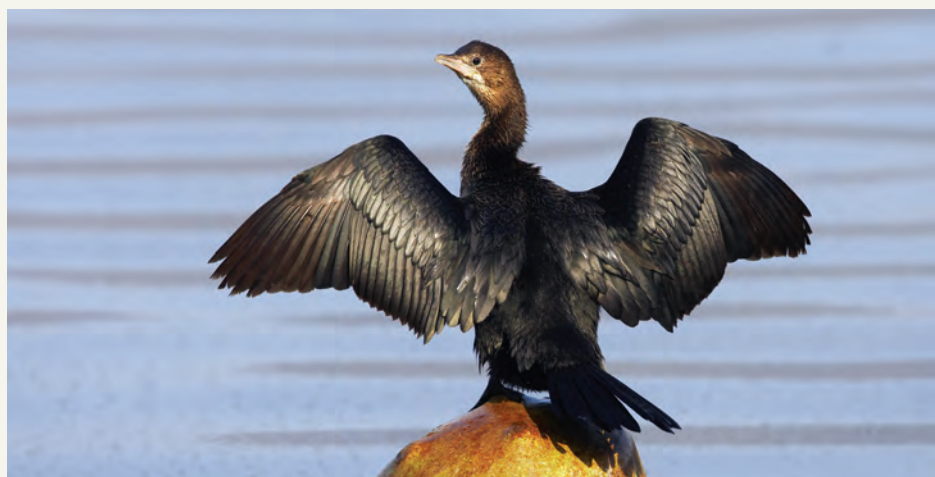
За 4 години, под грижите на РДГ – Русе и ДЛС „Дунав“ новата гора е неузнаваема.

© АРХИВ РДГ РУСЕ

Естествените крайречни гори от топола са подходящо местообитание за много редки и защитени видове висши растения като едроплоден хрян, блатно кокиче, блатен кострец, както и на различни консервационно значими видове гъби. Тези гори са източник на ценни лечебни растения – коприва, черен оман, къпина, хмел и др. и са важни за размножаването на водолюбиви птици като чапли, корморани, орли, кълвачи и др.

Малък корморан

© WILD WONDERS OF EUROPE / JARI PELTOMAEKI / WWF

Крайречни гори в защитена зона Река Марица, в местността „Гущерова ода“ край с. Поповица

От 2015 г. в партньорство с ДГС Асеновград работихме по създаването на **14 дка крайречна гора** в местността „Гущерова ода“ край с. Поповица. Използвахме **7000 фиданки от местни видове, които са характерни за региона – бяла върба, черна топола, черна елша, летен дъб, ясен и бряст.**

Вторият етап от това възстановяване беше последващата грижа за фиданките: отстраняване на плевелите, разрохкване на почвата и поливане.

Работата в Гущерова ода беше и едно от предизвикателствата по проекта. Наученият урок е, че добрите намерения и вложените усилия не са достатъчни. Решаващи са метеорологичните условия, които за жалост се оказаха неблагоприятни за една част от фиданките и не им позволиха да се развият. Установихме, че отделните залесени видове имат доста различен процент на прихващане. Най-добре се справят черните тополи, ясените и дъбовете, а най-капризни се оказаха елшите и върбите.

С ясното съзнание колко е важна ролята на крайречните гори за биоразнообразието ние от WWF България и ДГС – Асеновград положихме много усилия за поддържане на оцелелите фиданки и възстановяване на гората. Подкрепиха ни доброволци от различни части на страната, с различни професионални интереси. С тяхна помощ окопахме пространствата около фиданките, изрязахме издънките и премахнахме инвазивните видове.

През 2018 г. се извърши попълване на фиданките, които не бяха оцелели. На базата на научените уроци използвахме видове с по-голям процент прихващане и, вместо пролетно, беше извършено есенно залесяване.

Надяваме се усилията на всички този път да бъдат увенчани с успех.

© WWF

Един от етапите от възстановяване на крайречните гори е грижата за фиданките – отстраняване на плевелите, разрохкване на почвата и поливане.

СААРЛАНДСКИЯТ МЕТОД

Един от новаторските елементи на проект „Крайречни гори“ беше прилагането на Саарландския метод.

Какво представлява Саарландския метод?

В Саарландската концепция е заложено да се подобрява устойчивостта на горите с такива дървета, при които корените и короните си пречат взаимно. При евентуални климатични смени „изкуствените гори“ са много по-неустойчиви и при силен вятър всяко дърво с малка корона и недобре развити корени пада и на принципа на доминото – закача следващото.

Около избрано „дърво на бъдещето“ (от характерен местен вид) се набелязват няколко „конкурентни дървета“ (от нежелани или чужди агресивни и инвазивни видове), които пречат на развитието му. Те се отстраняват с природосъобразни методи: ползват се ръчни инструменти, с които не се вдига шум през гнездовия период на птиците.

Елементи от Саарландския метод приложихме на площ от 223 дка в защитена зона Мартен-Ряхово и на площ от 18 дка в защитена зона Река Марица, край Първомай.

Отстраняване на кората под формата на пръстен.

Пречупване на връхните филизи на конкурентни дървета.

Чрез отстраняване на кората под формата на пръстен се прекъсват соковете, хранещи дървото, и в рамките на няколко години то изсъхва и умира. Мъртвата дървесина се оставя на място.

Методът включва и пречупване на връхните филизи на конкурентни дървета.

Резултатът е същият – след известно време тези дървета ще изсъхнат и умрат, за да дадат възможност на местните видове да заемат мястото им.

Прилагането на Саарландския метод има няколко предимства:

- По-близък е до природата в сравнение с разчистването на инвазивните видове, свързано с изсичане и изораване на почвата;
- По-щадящ е за местното биоразнообразие, защото не причинява стрес на животинските видове и дава възможност на тези от тях, които са се приспособили към чуждия растителен вид, да намерят други подходящи дървета;
- В допълнение, прилагането на метода води до плавно подобряване на структурата на насажденията и постепенно отстраняване на екзотичните видове. Така се създават по-добри условия на растеж и развитие на характерните за местообитанието видове. Тази дейност ще ни предостави ценна информация за приложимостта на Саарландския метод за целите на възстановяването на местообитание 91ЕО.

За ефекта от прилагането на Саарландския метод все още е рано да се съди, но един от направените изводи е, че ще трябва да се прилага многократно за период от 5 години.

ВЪВЛИЧАНЕ НА ОБЩНОСТИ

Започнахме този разказ за крайречните гори с твърдението, че много хора не знаят много неща...

И затова една от задачите на нашата инициатива беше да включим колкото е възможно повече информация за колкото е възможно повече хора.

Направихме изложба за крайречните гори – с въздействащи снимки и информация. В рамките на четири години организирахме осем експозиции, давайки възможност на над 5000 души да разгледат изложбата.

© WWF

Организирахме мащабни събития, свързани с Деня на реката и гората.

На 1 април 2016 WWF съвместно с държавно горско стопанство Асеновград, учители и петокласници от ОУ „Христо Ботев“, с. Поповица даде старт на отбелязването на традиционната за цялата страна седмица на гората. Заедно посетихме местността Гущерова одая, където вече се развиваше новопосадената гора.

Освен работа на терен, включихме и увлекателни игри за децата, които имаха за цел да обогатят знанията им за крайречните гори, за взаимовръзката между гората и реката, за характерните обитатели на крайречните гори, както и за нуждата от тяхното опазване.

© WWF

На 2 юни следващата година група доброволци влязоха с каяци в Дунав с важна мисия – да почистят бреговете на остров Алеко край Русе. Остров Алеко попада в защитена зона Мартен-Ряхово, в която Регионална дирекция по горите – Русе възстановява крайречните гори заедно с WWF. Партньори на събитието бяха и Туристическо дружество „Приста“. С общи усилия успяхме да напълним цели 11 чувала с отпадъци.

© WWF

© WWF

На следващия ден отбелязахме Деня на реката и гората с близо 50 деца от Организацията на българските скаути, които почистиха района на хижа „Приста“ край Русе.

„Трябва да пазим гората чиста, за да има растения. Ако няма растения – няма живот“, сподели мнението си скаутът Слав. Красимир Киров от Екомузея в Русе разказа на скаутите за биоразнообразието в района – какви животни се срещат, кои от тях са застрашени, как се пречиства водата по естествен път и други любопитни неща.

Привлякохме доброволци

За продължителността на проекта около 90 доброволци участваха с жар в дейностите по проекта. Имаше ученици, IT-специалисти, биолози, НПО-активисти. Включиха се и хора от други държави (Украйна и САЩ) като възрастта на ентузиастите варираше от 9 до 60 г. Няколко бизнес компании също дадоха своя принос за развитието на горите. С тяхна помощ извършвахме дейности по залесяване, отглеждане на горите и разчистване на горски терени.

Включването на доброволци беше един от начините да разберем, че това, което правим, е важно за хората и те ясно осъзнават ползите от него.

Информирахме широк кръг граждани

Издадохме **Брошура за крайречните гори**. Тя описва на достъпен език ползите от горите, тяхното състояние в момента и възможностите за опазването им.

Издадените 500 броя разпространихме сред широк кръг от хора и организации. Изчерпването на тиража показва, че гражданите все повече се интересуват от природните богатства, с които разполагаме.

Възстановихме туристическа и информационна инфраструктура

Възстановихме беседка в защитена местност „Мъртвицата“ (33 Река Марица) край с. Поповица и я превърнахме в информационен кът за крайречните гори. Основната ни цел бе беседката да показва разнообразието на растителни и животински видове по р. Марица.

Зад нейните стени хората ще могат да се запознаят с настоящи или вече изчезнали видове от района на р. Марица. Сред тях е и емблематичната за района на „Мъртвицата“ бяла водна лилия.

ПОВИШАВАНЕ НА КАПАЦИТЕТА

Възстановяването на естествените крайречни гори е изключително важен процес както за хората, така и за околната среда.

В тази връзка предоставянето на информация на гражданите, включването на доброволци, отбелязването на събития и изграждането на инфраструктура безспорно са от съществено значение.

Не по-малко важно е обаче и повишаването на капацитета – както на отделните експерти, така и на целите институции, чиято задача е да опазват горите и реките.

Стъпка в тази посока направихме, като издадохме **Ръководство за възстановяване и управление на крайречни територии**. В написването на ръководството се включиха над 15 експерта по темата, които предоставиха полезна информация и практически съвети за възстановяването и управлението на тези крехки местообитания.

Целите на ръчника са съвсем конкретни: да изостри вниманието на собствениците и на стопанисващите тези територии върху техния специален статут и особености и да подпомогне специалистите в бъдещата работа при управлението и възстановяването на крайречните местообитания. Ръководството е публикувано на сайтовете на WWF България, Изпълнителната агенция по горите, РДГ – Пловдив и РДГ – Русе.

С цел повишаване на капацитет и обмен на опит, през 2016 г. експерти от WWF заедно с партньорите си по проекта от РДГ Русе, РДГ Пловдив и Изпълнителната агенция по горите прекараха два дни на територията на национален парк „Дунав – Драва“. Участниците обмениха опит по възстановяването на крайречни гори с колегите им от националния парк, унгарската организация, управляваща горите и координаторът на горската програма на WWF Унгария.

В национален парк „Дунав – Драва“ се намира третото най-значимо местообитание за размножаване на рибите по Долен Дунав (след Дунавската делта и Копачки Рит). Там е и най-голямата в Европа непрекъсната зона със заливни гори, което определя високата му природна стойност. Водите, изобилстващи на риба и старите дъбове и бели тополи, които служат за гнездене са причини в парка да живее една от популациите на черен щъркел с най-голяма гъстота в света.

През октомври, 2017 г. този път РДГ Русе и WWF България бяха домакини на среща за обмен на опит с унгарски колеги, работещи по проект „Подобрени комуникации“, сътрудничество и изграждане на капацитет за опазването на биоразнообразието в гори от Натура 2000“, LIFE13 INF/HU/001163. Целта на унгарския проект е да идентифицира, развие и приложи набор от инструменти, за да се поддържа развитието на умения, активната комуникация и сътрудничество между ключови институции в управлението и опазването на гори в мрежата Натура 2000.

© WWF

С цел повишаване капацитета на работещите в сферата на крайречните гори през ноември 2018 г. организирахме среща на всички партньори по проекта. Тя се състоя в Пловдив като основната ѝ цел беше обмяната на опит между участниците, набелязването на предизвикателствата и извеждането на конкретни препоръки за бъдещи съвместни действия, свързани с възстановяването и опазването на крайречни гори.

© DIANA ANDREEVA / WWF

ПАРТНЬОРСТВО

Подобна мащабна инициатива няма как да се реализира успешно, освен ако партньорите в нея не работят в координация, с ентузиазъм и вявайки в каузата.

Кои са партньорите?

- Изпълнителна агенция по горите – координираща организация;
- WWF България;
- Регионална дирекция по горите – Русе;
- Регионална дирекция по горите – Пловдив.

Кой друг участваше?

- Държавно горско стопанство – Асеновград;
- Държавно ловно стопанство „Дунав“, Русе.

С кого си помагахме?

- Южноцентрално държавно предприятие;
- Северноцентрално държавно предприятие.

Успехът на проекта се дължи на всички тях!

„НАЙ-ВАЖНОТО ПОСТИЖЕНИЕ НА ПРОЕКТА Е СЪТРУДНИЧЕСТВОТО. РАЗЛИЧНИТЕ СТРАНИ СИ ПОСТАВЯТ РАЗЛИЧНИ ЦЕЛИ И МОЖЕ ДА ГИ ПРЕСЛЕДВАТ, НО СИЛАТА Е КОГАТО СЕ ОБЕДИНЯТ УСИЛИЯТА НА МНОГО ХОРА В ЕДНА ПОСОКА. ПРОЕКТЪТ Е И ЕДНА ВЪЗМОЖНОСТ ХОРАТА ДА ПОВИШАТ ПОЗНАНИЯТА СИ, ДА РАЗВИЯТ КАЧЕСТВАТА СИ И ДА ПРИДОБИЯТ САМОЧУВСТВИЕ. ИМА НУЖДА ОТ СЪТРУДНИЧЕСТВА...“

Ценко Ценов, директор на проекта,
Изпълнителна агенция по горите

РЕЗУЛТАТИ (ПРОЕКТЪТ В ЦИФРИ)

Възстановени гори ▶	481 декара
Локации ▶	Мерич орман (р. Марица) – 128 декара, Мартен-Ряхово (р. Дунав) – 98 декара, Гущерова одая (р. Марица) – 14 декара
Локации Саарландски метод ▶	ДГС Първомай – 223 декара, ДЛС „Дунав“, Русе – 18 декара
Използвани видове ▶	11
Въвлечени институции ▶	9
Доброволци ▶	над 50
Деца, включени в събитията ▶	80
Брой издания по проекта ▶	2
Изложба ▶	1, показана 8 пъти и видяна от около 5000 човека
Обмен на опит ▶	Унгария и България
Анализ на свързаността на защитени зони от мрежата Натура 2000 ▶	1

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Представете си, че покрай всички реки има крайречни гори! Какви възможности само би осигурило това за природата, за климата и за хората! Някога е било така. Не е невъзможно да бъде и днес.

Проектът „Крайречни гори“ е само една малка стъпка в тази посока.

Да се работи за тази част от природата, която е недоглеждана, недооценявана и унищожавана, е не само сериозно предизвикателство за всички нас, но и едно ново начало.

След всички постигнати резултати по проекта ние имаме надежда, че вниманието както на институциите, така и на експертите, но преди всичко на гражданите ще се насочи натам. И че това внимание ще бъде устойчиво и ще доведе до сериозна грижа за възстановяването и опазването на крайречните гори.

Нека да запазим това природно богатство такова, каквото искаме да го видят нашите деца!

WWF и крайречните гори

12

години, още от самото си създаване в България, WWF работи активно за опазване на крайречните гори

1961

е годината,
в която е основана
WWF

481 дка

са възстановени по проекта
в 33 Река Марица
и 33 Мартен-Ряхово

5

са типовете крайречни
гори в страната
по Натура 2000

Защо сме тук

За да спрем унищожаването на околната среда и да изградим бъдеще, в което хората живеят в хармония с природата.

www.wwf.bg

MIX
Paper from
responsible sources
FSC® C100431